

Tid til haven

Havetips uge 47

Af: Marianne Bachmann Andersen

Billede Solsort.jpg

Dus med dyrene

Vinteren har stadig ikke vist "tænder" med bidende kulde, men dagene er meget korte og planterne i haven bliver mere og mere nøgne. På lune dage synger fuglene frejdigt deres triller, men vinteren ligger lige rundt om hjørnet med fødemangel og behov for ly og beskyttelse mod regn og rusk. Heldigvis er rigtig mange haver fugle- og dyrevenlige, men hvilke elementer fremmer egentlig dyrelivet i haven?

1. Først og fremmest er det vigtigt med føde. Fuglene nyder godt af de bærbærende buske og træer som f.eks. røn, dværgmispel, ildtorn, tjørn og kvalkved. Nedfaldne æbler er gulf for fugle som solsorten.
2. Kogler på fyr, gran, tuja og cypres har helt klart en betydning, men træerne i sig selv har måske endnu større betydning, for her kan fuglene søge ly.
3. Vand er også en nødvendighed, så har du en balje med vand, et lille vandbassin eller blot sørger for at lette på opsamlingsstødens låg, så vil småfuglene elske dig for det.
4. Frøstande fra staudebedet, blomsterbedet, prydgræsserne og prydbuskene har også stor indflydelse på fuglenes overvintringsevne, så ryd endelig ikke op, men lad blot naturen passe sig selv til det igen bliver forår.
5. Lidt krat og en uberørt kompostbunke danner ly for andre smådyr som tudser og pindsvin.
6. Hække er ideelle gemmesteder, og er hækken bærbærende (tjørn) opfylder den også behovet for føde.
7. Sprøjtefri have er en selvfølge.

Mangler du dyrevenlige planter i din have, kan du stadig plante – bare spørg efter gartneren i dit havecenter, han/hun har altid gode råd. Så længe jorden ikke er bundet af frost, kan du sagtens plante i den.

p.s. når du starter fodersæsonen, er det meget vigtigt, at du fortsætter frem til foråret, for fuglene er afhængige af foder helt frem til deres yngletid

Julen sig nærmer

Billede: [advendtskrukker.jpg](#)

Invitationer til julemarkeder vælter ind i mail-bakken og på Facebook. Vi samler familien og drager afsted for at indtage stemningen af jul, når duften af gløgg og nybagte æbleskiver breder sig. Boder med godter og gran byder sig til og hjemme skal der pyntes op til årets store fest. Børnene er i deres es, men mangler det hvide dække, så kældene kan komme frem. En tur i den friske luft bør der være tid til, så hvorfor ikke tage kurven om armen og drage ud for at finde materiale til dekorationerne? Find kogler, krogede grene, flotte barkstykker, frugter fra eg og bøg, kastanjer, mos fra skovbunden og flotte efterårsblade. Læg det evt. til tørre natten over inden dekorationerne skal kreeres. Brug ståltråd, hvis materialerne er for bløde og find også gerne limpistolen frem, for måske kniber det med at få alt fæstnet i leret. Den røde farve lyser altid op, så slå en sløjfe, bind et bånd og lad julen komme an.

Du kan også tage børnene med i dit lokale havecenter, for her kan du få masser af god inspiration til hvordan dette års adventskrans kan se ud eller naturens grene anvendt sammen med en potteplante eller i en buket afskårne blomster. Har du tilplantet krukken ved hoveddøren, kan den nemt piftes op med lidt pigeonæbler eller kvæder – alt sammen med til at understøtte julens komme med varmt hjerte.

Glæd dig også over de smukke juleroser, der er ekstra tidlige fremme med blomster i år.

Blomstringstiden skal nok holde til jul, og selvom en nats frost får blomsterne til at falde helt om, så evner julerosen at blive saftspændt igen når frosten letter.

Til julen hører også gaverne. Mange butikker kæmper for at få dig til at købe netop deres varer, men er du helt på bar bund, så er gaven til haven altid et godt bud til den, som ingen ønsker har.

FACEBOOK statements eller små hurtige beskeder

- # Mangler du et bo til pindsvin, en foderautomat til egernet eller blåmejsjerne, så har vi et stort udbud i vores havecenter
- # Kvæderne skal ind før frosten laver skade på dem. Læg et par stykker i frugtskålen – de udsender den dejligste krydrede duft. Lav kvædebrød til jul – en skøn spise, der klæder den søde chokolade i slikskålene
- # Plæneklipperen er ved at være klar til at komme i hi. Rengør den grundigt, tap olien og brændstoffet, efterse klingens og send den til slibning, hvis det er nødvendigt
- # Få samlet alle haveredskaberne sammen. Skyl dem rene og vask dem med lidt sæbevand. Når træskafterne er helt tørre, kan de klare en let slibning og smør nu med linolie eller giv dem en gang lak
- # Beskæresakse, ørnenæb, hækkesaks og –klipper vedligeholdes med syrefri olie. Slibning gør godt og forlænger værktøjets levetid
- # Fik du ikke lagt forårets løg, kan du faktisk stadig nå det. Tulipaner kan lægges frem til jul, mens de øvrige løg helst skal være i jorden inden 1. december for at nå det til foråret
- # Rigtig mange planter hæk og årstiden er god. Husk at spænde en snor, så hækken bliver helt lige. Sørg også for at plantehøjden svarer til den som planterne har vokset i ude i planteskolen. Planter du for dybt, så risikerer du, at planterne ikke kommer i vækst
- # Brug træflis i haven med varsomhed. En nyplantet hæk bryder sig ikke om at blive pakket ind i 20 cm højt lag flis – vent med at komme flis på din nyplantede hæk til om et år, når den er kommet i groning
- # Et tyndt lag blade på græsplænen giver føde til de store regnorme, der søger for, at der er ilt og dræn. Er bladene store, kan en hurtig tur med plæneklipperen findele materialet